

Inventarisatie wachtlijsten Veilig Thuis

Inleiding

In een recent algemeen overleg tussen de staatssecretaris van VWS en de vaste Kamercommissie heeft de staatssecretaris toegezegd éénmalig te zullen inventariseren wat de actuele stand van zaken is met betrekking tot de wachtlijsten bij de 26 Veilig Thuis-organisaties. De VNG heeft haar medewerking aan deze inventarisatie toegezegd. De inventarisatie is uitgevoerd door het programma Veilig Thuis – de basis op orde.

Alle 26 Veilig Thuis organisaties hebben de stand van zaken per 31 juli 2016 met betrekking tot de wachtlijsten die voor hun organisatie gelden doorgegeven.

Aantal zaken waarvan de triage na 5 werkdagen niet is afgerond

Uit de aangeleverde informatie blijkt dat er op de peildatum 2016 landelijk 455 zaken waren waarvan de triage niet na 5 werkdagen was afgerond. Bij 14 Veilig Thuis organisaties was sprake van een dergelijke wachtlijst, waarvan 5 Veilig Thuis organisaties een wachtlijst kenden van minder dan 10 zaken.

Alle Veilig Thuis organisaties geven aan bij meldingen van acuut onveilige situaties direct actie te ondernemen.

Uit updates die tussen 22 augustus en 5 september jl. van 5 Veilig Thuis-organisaties zijn ontvangen blijkt dat de genoemde wachtlijst in totaal met 179 zaken is afgenomen. Het is de verwachting dat dit aantal de komende weken nog verder zal afnemen.

Aantal zaken waarbij de onderzoekstermijn van 10 weken overschreden wordt

Op de peildatum waren er landelijk 1.289 zaken waarvan de onderzoekstermijn van 10 weken werd overschreden. Bij 17 Veilig Thuis organisaties was sprake van een dergelijke wachtlijst. Uit updates die tussen 22 augustus en 5 september jl. van 5 Veilig Thuis-organisaties zijn ontvangen blijkt dat deze wachtlijst dalende is.

Wanneer dit aantal wordt gecorrigeerd voor het aantal zaken waarvan 15 Veilig Thuis-organisaties¹ aangeven dat deze na afsluiting van onderzoek wachten op overdracht aan het lokale veld of vervolg van zorg door een andere organisatie dan betreft het landelijk maximaal 988 zaken waarvan op de peildatum de onderzoekstermijn van 10 weken werd overschreden.

Een overschrijding van de onderzoekstermijn van 10 weken wordt mede veroorzaakt doordat onderzoeken niet meteen kunnen starten na triage. Driekwart van de Veilig Thuis organisaties geeft aan hiermee te kampen te hebben. Ook hier blijkt uit

¹ 11 Veilig Thuis organisaties geven aan deze informatie niet uit hun registratiesysteem te kunnen halen.

updates die zijn ontvangen dat het aantal zaken waar een onderzoek niet direct kan starten dalende is.

Bewuste overschrijding van de onderzoekstermijn

Waar het in alle zaken onwenselijk is dat de triage niet binnen 5 werkdagen kan worden afgerond, ligt dit voor de grens van 10 weken voor de onderzoekstermijn genuanceerder. Vanaf het begin van het onderzoek is de medewerker van Veilig Thuis tenslotte al aanwezig in het gezin/huishouden en beoordeelt de veiligheid. Vanwege de complexiteit en aard van de problematiek van sommige zaken kiezen Veilig Thuis organisaties er voor om in deze zaken de onderzoekstermijn bewust te overschrijden². Het gaat dan om o.a. multi-problem gezinnen waar meerdere personen psychische problemen hebben, zaken met betrekking tot vermoedens seksueel misbruik en MDCK zaken. In deze zaken is een langere onderzoekstermijn noodzakelijk, voordat geconcludeerd kan worden of sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld. Ook zaken waar het ouderenmishandeling betreft vragen een andere, langdurigere, aanpak, mede gezien de nog beperkte kennis van lokale teams op dit gebied. Een bijzondere categorie is ook de 'zwangere risico ouder', het onderzoek wordt gestart op het moment dat deze wordt gemeld en wordt pas 6 weken na de geboorte van het kind afgesloten. Zeker 3 Veilig Thuis organisaties geven aan dat het grootste deel van de zaken die op deze wachtlijst staan dit soort zaken betreft.

In de zomerperiode is er sprake van een tijdelijk extra verhoogde instroom bij Veilig Thuis organisaties. Dit, gecombineerd met de vakanties van Veilig Thuis medewerkers, kan leiden tot een piek van de wachtlijsten, die vervolgens direct na de zomervakantie (snel) afneemt.

Zicht op veiligheid

Veilig Thuis draagt de verantwoordelijkheid voor de veiligheid vanaf een melding (aansluiten deze tekst bij kwaliteitskader). Dit betekent dat er zonder wachtlijsten gewerkt moet worden. Als dit in uitzonderlijke situaties, zoals nu, wel het geval is, wordt het noodzakelijke zicht op veiligheid op een andere wijze vormgegeven. Dit houdt in dat van zaken die wachten een inschatting wordt gemaakt van de noodzakelijke frequentie waarmee de situatie moet worden gemonitord en de manier waarop deze monitoring plaatsvindt. Alle Veilig Thuis organisaties geven aan dat er op deze wijze zicht op veiligheid wordt gehouden op die zaken die op een wachtlijst staan.

² Als vuistregel kan gehanteerd worden dat dit 30% van het totaal aantal onderzoeken betreft.